

תוכן עניינים

1	פתח דבר
3	שער א': מבוא
3	פרק א': מי כשיר להיות נוטריון
5	פרק ב': תפקיד ועדת הרשיונות
5	1. כללי
	2. נוהל ואמות-מידה להענקת רישיון נוטריון לפי חוק הנוטריונים, התשל"ז-1976
5	3. הבקשה למתן הרישיון - תקנה 30 לתקנות הנוטריונים - תיקון תשפ"א
17	פרק ג': סמכויות ועדת הרשיונות
19	פרק ד': נוהל פרסום הבקשה וההתנגדות
21	פרק ה': חובות הנוטריון עובר לקבלת הרישיון ותחילת כהונתו
23	שער ב': תנאים מקדמיים לביצוע פעולה נוטריונית
25	פרק א': על הנוטריון לברר הזהות, הכשרות המשפטית וחופשיות הרצון - תקנות 2 ו-4 לתקנות הנוטריונים
25	1. כללי
27	2. בירור הזהות
29	3. בירור הכשרות המשפטית וחופשיות הרצון
31	4. תעודה רפואית עדכנית ליום עשיית הפעולה
31	4.1 כללי
33	4.2 "מאושפז", "מרותק למיטתו"
45	4.3 טופס תעודה רפואית
46	5. פעולות טעונות הסכמה (תקנה 6 לתקנות הנוטריונים)
46	6. ציון מומים מסויימים של הניצב בפני הנוטריון (תקנה 8 לתקנות הנוטריונים)
46	פרק ב': איסור השימוש בסמכות לטובת קרובים - סעיף 10 לחוק הנוטריונים
49	שער ג': סמכויותיו של הנוטריון
51	פרק א': מבוא
51	1. כללי
	2. עריכת מסמך לפי סעיף 9(7) לחוק הנוטריונים, התשל"ז-1976 - תיקון תשע"ט - טופס 11 - עברית
54	3. עריכת מסמך לפי סעיף 9(7) לחוק הנוטריונים, התשל"ז-1976 - תיקון תשע"ט - טופס 11 - אנגלית
55	

4. עריכת מסמך לפי סעיף 97(9) לחוק הנוטריונים, התשל"ז-1976 - תיקון תשע"ט - טופס 11 - ערבית	56
פרק ב': אימות חתימה - סעיף 11 לחוק הנוטריונים	57
1. הדין	57
2. טפסים	57
2.1 אימות חתימה	57
2.1.1 אימות חתימה - טופס 1 - טופס ישן	57
2.1.2 אימות חתימה - תיקון תשע"ט - טופס 1 - עברית	58
2.1.3 אימות חתימה - תיקון תשע"ט - טופס 1 - אנגלית	59
2.1.4 אימות חתימה - תיקון תשע"ט - טופס 1 - ערבית	60
2.2 אימות חתימה של קטין	60
2.2.1 אימות חתימה של קטין - טופס 2 - טופס ישן	60
2.2.2 אימות חתימה של קטין - תיקון תשע"ט - טופס 3 - עברית	62
2.2.3 אימות חתימה של קטין - תיקון תשע"ט - טופס 3 - אנגלית	63
2.2.4 אימות חתימה של קטין - תיקון תשע"ט - טופס 3 - ערבית	64
3. כללי	65
פרק ג': אישור העתק - סעיף 12 לחוק הנוטריונים	71
1. כללי	71
2. אישור העתק - טופס 5 - טופס ישן	72
3. אישור העתק - תיקון תשפ"ב - טופס 6 - עברית	72
פרק ד': אישור נכונות של רשימת מצאי - סעיף 13 לחוק הנוטריונים ...	75
1. כללי	75
2. עריכת מסמך - טופס 10 - טופס ישן	75
פרק ה': אישור שאדם זכאי לחתום בשם זולתו - סעיף 14 לחוק הנוטריונים	77
1. הדין	77
2. טפסים	77
2.1 אימות חתימתו של אדם בשם תאגיד או בשם אדם אחר - טופס 9 - טופס ישן	77
2.2 אימות חתימתו של אדם בשם תאגיד או בשם אדם אחר - תיקון תשע"ט - טופס 2 - עברית	79
2.3 אימות חתימתו של אדם בשם תאגיד או בשם אדם אחר - תיקון תשע"ט - טופס 2 - אנגלית	80
2.4 אימות חתימתו של אדם בשם תאגיד או בשם אדם אחר - תיקון תשע"ט - טופס 2 - ערבית	81
3. כללי	81

פרק ו': אישור תרגום - סעיף 15 לחוק הנוטריונים	85
1. הדין	85
2. אימות חתימה כששפת המסמך אינה ידועה לנוטריון	86
2.1 כללי	86
2.2 טפסים	87
2.2.1 אימות חתימה כששפת המסמך אינה ידועה לנוטריון - טופס 3	87
- טופס ישן	87
2.2.2 אימות חתימה כששפת המסמך אינה ידועה לנוטריון - תיקון תשע"ט - טופס 4 - עברית	88
2.2.3 אימות חתימה כששפת המסמך אינה ידועה לנוטריון - תיקון תשע"ט - טופס 4 - אנגלית	89
2.2.4 אימות חתימה כששפת המסמך אינה ידועה לנוטריון - תיקון תשע"ט - טופס 4 - ערבית	90
3. אימות חתימה כששפת המסמך אינה ידועה לחותם	90
3.1 כללי	90
3.2 טפסים	91
3.2.1 אימות חתימה כששפת המסמך אינה ידועה לחותם - טופס 4 - טופס ישן	91
3.2.2 אימות חתימה כששפת המסמך אינה ידועה לחותם - תיקון תשע"ט - טופס 5 - עברית	92
3.2.3 אימות חתימה כששפת המסמך אינה ידועה לחותם - תיקון תשע"ט - טופס 5 - אנגלית	93
3.2.4 אימות חתימה כששפת המסמך אינה ידועה לחותם - תיקון תשע"ט - טופס 5 - ערבית	94
4. אישור נכונות תרגום	94
4.1 כללי	94
4.2 טפסים	95
4.2.1 אישור תרגום - טופס 6 - טופס ישן	95
4.2.2 אישור נכונות תרגום - תיקון תשפ"א - טופס 7 - עברית	96
5. ההלכה הפסוקה	96
פרק ז': אישור שאדם נמצא בחיים - סעיף 16 לחוק הנוטריונים	103
1. כללי	103
2. טפסים	103
2.1 תעודת חיים - טופס 8 - טופס ישן	103
2.2 תעודת חיים - תיקון תשע"ט - טופס 10 - עברית	105
2.3 תעודת חיים - תיקון תשע"ט - טופס 10 - אנגלית	106
2.4 תעודת חיים - תיקון תשע"ט - טופס 10 - ערבית	107
3. כללי	107

פרק ח': תצהירים והצהרות, תצהיר או הצהרה אחרת של מתרגם - תקנות 14 ו-14 לתקנות הנוטריונים 109.....

1. הדין 109.....

2. אישור הצהרה - טופס 7 - טופס ישן 110.....

3. אישור על קבלת תצהיר או הצהרה - תיקון תשע"ט - טופס 8 111.....

3.1 נוסח בשפה העברית 111.....

3.2 נוסח בשפה האנגלית 112.....

3.3 נוסח בשפה הערבית 113.....

4. אישור על קבלת תצהיר או הצהרה של מתרגם - תיקון תשע"ט - טופס 9 114.....

4.1 נוסח בשפה העברית 114.....

4.2 נוסח בשפה האנגלית 115.....

4.3 נוסח בשפה הערבית 116.....

פרק ט': צוואה שנעשתה בפני נוטריון 117.....

1. צוואה - תקנה 23 לתקנות הנוטריונים 117.....

2. עשיית צוואה בפני רשות - תקנה 7 לתקנות הירושה 118.....

3. צוואה בפני רשות - סעיף 22 לחוק הירושה 119.....

4. תזכיר חוק הירושה 120.....

5. טפסים 121.....

5.1 אישור עשיית צוואה לפי סעיף 22 לחוק הירושה, התשכ"ח-1965 - טופס 10א - טופס ישן 121.....

5.2 אישור עשיית צוואה לפי סעיף 22 לחוק הירושה, התשכ"ח-1965 - תיקון תשע"ט - טופס 13 - עברית 123.....

5.3 אישור עשיית צוואה לפי סעיף 22 לחוק הירושה, התשכ"ח-1965 - תיקון תשע"ט - טופס 13 - אנגלית 124.....

5.4 אישור עשיית צוואה לפי סעיף 22 לחוק הירושה, התשכ"ח-1965 - תיקון תשע"ט - טופס 13 - ערבית 125.....

6. מהי צוואה נוטריונית? 126.....

7. האם ניתן להגדיר "מזכירות בית-משפט" כ"רשות" כקבוע בסעיף 22 לחוק הירושה? 127.....

8. פגם של היעדר תאריך על גבי הצוואה 128.....

9. היעדר אישור רפואי בהתאם לתקנה 4(ה) לתקנות הנוטריונים כמוהו כפגם צורני, שבית-המשפט יכול להתגבר עליו ולרפאו בנסיבות מתאימות כדי לכבד את רצון המת באמצעות הוראת סעיף 25(א) לחוק הירושה 130.....

10. סטייה קלה מהטופס - סעיף 26 לחוק הפרשנות 132.....

11. העובדה שעורך-הדין הוא גם נוטריון אינה הופכת כל צוואה שהוא עורך לצוואה בפני רשות 132.....

12. המנוחה לא היתה מרותקת למיטתה באופן המילולי אולם די בעובדה שלא היתה עצמאית, נעזרה בכיסא גלגלים; נזקקה לחיתולים; סבלה מקשיי שמיעה; היתה לה מטפלת במשך שמונה שנים ואף הנוטריון התרשם כי יהיו לה קשיים להגיע למשרדו לצורך החתמתה על צוואה, והוא הגיע שלוש פעמים לביתה לצורך עריכת צוואה לאחר שהתרשם שיש לה קשיים, בכדי לקבוע שחובה היה על הנוטריון לדרוש תעודה רפואית שהוצאה ביום עריכת הצוואה ולא להסתפק בהתרשמותו שלו ובמיוחד כשסבר תחילה כי היא עלולה שלא להבינו ולכן בחן העניין. משלא עשה כן הנוטריון, המדובר בצוואה פגומה 135

13. לטענת הנתבעת, בצוואת 2018 נפל פגם, משום שהמנוחה נחשבה ל"מרותקת למיטתה" בשל גילה חוסר ניידותה ללא עזרה וליווי צמוד, מגוריה בקומה שלישית ללא מעלית, וחוסר יכולתה לצאת את פתח ביתה בגפה - דחיית הטענה 138

14. אין חולק כי למנוח היו קשיים פיסיים של ממש. הוא הובא למשרד הנוטריון על-ידי אחר. הוא לא יכול היה לעלות במדרגות למשרד והפגישה התקיימה בבית הנוטריון אשר מתחת למשרד. המנוח סבל מבעיות שמיעה וראיה 143

15. "מרותק למיטתו" - הפסיקה הרחיבה מושג זה וכללה גם אדם אשר קשה לו להתנייד, אדם מבוגר אשר מחמת גילו או חוליו קשה לו לצאת מביתו ולפיכך אף במקרים כאלה יש צורך בקבלת תעודה רפואית בטרם עריכת צוואה 144

16. צוואה נוטריונית - הנתבע היה מעורב בעריכת הצוואה - הטענה נדחתה 144

17. הלכה למעשה 147

פרק י': הסכם ממון בין בני זוג שנכרת לפני הנישואין - סעיף 2(ג) לחוק יחסי ממון 225

1. כללי 225

2. אימות הסכם ממון שנכרת לפני הנישואין לפי סעיף 2(ג) לחוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973 - טופס 13 - טופס ישן 237

3. אימות הסכם ממון שנכרת לפני הנישואין - תיקון תשע"ט - טופס 12 - עברית 238

4. אימות הסכם ממון שנכרת לפני הנישואין - תיקון תשע"ט - טופס 12 - אנגלית 239

5. אימות הסכם ממון שנכרת לפני הנישואין - תיקון תשע"ט - טופס 12 - ערבית 240

פרק י"א: דרכי הביצוע של פעולה נוטריונית - סעיף 18 לחוק הנוטריונים 241

שער ד': צורתו של המסמך הנוטריוני 245

פרק א': סטייה קלה מהטופס 245

פרק ב': צורת האישור הנוטריוני - תקנה 10 לתקנות הנוטריונים	247
פרק ג': סימון נספחים - תקנה 11 לתקנות הנוטריונים	249
פרק ד': מניעת שיוניים במסמך - תקנה 12 לתקנות הנוטריונים	251
פרק ה': שיוניים ומחיקות באישור - תקנה 13 לתקנות הנוטריונים	253
פרק ו': ציון השכר - תקנה 17 לתקנות הנוטריונים	255
פרק ז': חתימה וחותם - תקנה 18 לתקנות הנוטריונים	257
פרק ח': צירוף גליונות - תקנה 19 לתקנות הנוטריונים	259
פרק ט': מספר סידורי לאישורים - תקנה 21 לתקנות הנוטריונים	261
פרק י': עתקים - תקנה 22 לתקנות הנוטריונים	263
פרק י"א: כרטסת - תקנה 24 לתקנות הנוטריונים	269
פרק י"ב: פנקס חשבונות - תקנה 25 לתקנות הנוטריונים	271
פרק י"ג: משרדו של הנוטריון - תקנה 26 לתקנות הנוטריונים	273
שער ה': התוצאות של פעולה נוטריונית וביטולה	275
פרק א': כוחו של אישור - סעיף 19 לחוק הנוטריונים	275
פרק ב': ייפוי-כוח - סעיף 20 לחוק הנוטריונים	379
1. כללי	379
2. סעיף 20 לחוק הנוטריונים - תיקון התשפ"ו	380
3. סעיפים 91-92 לחוק לשכת עורכי-הדין, התשכ"א-1961	383
4. אימות חתימה על ייפוי-כוח כאשר החותם מאושפז בבית-חולים מותנה בהצגת תעודה רפואית	386
5. סעיף 20(א) לחוק הנוטריונים לא חל על שליחות המסמיכה את השלוח להתחייב לעשות עסקה במקרקעין, להבדיל מביצוע העסקה עצמה	388
6. אימות חתימה על-ידי נוטריון בשפה התאילנדית	390
7. טענה לפיה השימוש בייפוי-הכוח הופעל תוך חריגה מההרשאה שניתנה בו	392
8. הרמת נטל ההוכחה לגבי תקפותו של ייפוי-הכוח וביטולו של ייפוי-הכוח	393
9. חתימת חסוי על ייפוי-כוח נוטריוני - אי-קיום הוראות תקנות הנוטריונים וביטולם של ייפוי-הכוח והעסקות שנכרתו באמצעותם	396
10. הסכם שנחתם באמצעות ייפוי-כוח ונעדר אישור נוטריון או אישור חתימה בפני עורך-דין - בטל, וזאת למרות שהחתום עליו אכן חתם עליו - הוא חסר כל תוקף חוקי	398
11. ייפוי-כוח בלתי-חוזר - מהותו ונפקותו	398
12. העובדה שאין בידי צד ייפוי-כוח בר-תוקף עדיין איננה היא בלבד פוגמת בתוקפו של זכרון-דברים בעסקת מקרקעין. לצורך חתימה על מסמך המהווה רק התחייבות לביצוע עסקת מכר מקרקעין אין חובה כי ייפוי-הכוח יענה על דרישות סעיף 20 לחוק הנוטריונים	399

13. לצורך ביצוע פעולה מסויימת כגון העברת בעלות ברכב אין צורך בייפוי-כוח נוטריוני.....	400
14. הסכם שליחות המסמיך את השלוח להתחייב לעשות עסקה במקרקעין, אינו בא בגדרו של סעיף 20(א) לחוק הנוטריונים, ואינו חייב להעשות בכתב.....	401
15. ייפוי-כוח שאינם עונים לדרישות סעיף 20 לחוק אינם יכולים לשמש כתחליף להסכם רכישת מקרקעין.....	401
16. מה הדין והנטל שרובץ על הטוען בדבר טענה לביטול ייפוי-כוח נוטריוני ובלתי-חוזר בשל הונאה, רמיה או עושק.....	403
17. מה הדין במצב בו אדם נפטר טרם נחקר על תצהירו בבית-משפט כי ייפוי-הכוח הנוטריוני לא נחתם על-ידי המנוח אלא זוויף? האם תצהירו קביל?.....	416
18. מהו הדין בדבר הטענה לפיה העתק ייפוי-הכוח הנוטריוני נעשה בניגוד לתקנות הנוטריונים?.....	416
19. קביעת אמיתות חתימתו של אדם על ייפוי-כוח נוטריוני.....	418
20. תוקפם של ייפוי-כוח - בדיקת פעולותיו של הנוטריון ודחיית טענות נגד ייפוי-הכוח.....	419
21. אי-זימונו של הנוטריון לעדות פועל לחובת הטוען נגד תוקפו של ייפוי-הכוח.....	423
22. האם מכוחו של ייפוי-כוח כללי נוטריוני ניתן לבצע פעולה במקרקעין?.....	424
23. אם רצה הנתבע לשכנע כי נפלו פגמים באותו ייפוי-כוח והיה ברצונו לסתור את חזקת התקינות וכשרות פעולותיו של הנוטריון, הרי שהנטל מוטל עליו.....	425
24. האם ייפוי-כוח שאומת כדין על-ידי קונסול מהווה ראיה לאמיתות תוכנו מכוח הוראת סעיף 19 לחוק הנוטריונים?.....	425
25. מה דינו של ייפוי-כוח שנחתם בפני נוטריון ציבורי בטרם שנכנס לתוקפו חוק הנוטריונים?.....	426
פרק ג': ביטול יפוי-כוח ומסמכים אחרים - תקנה 5 לתקנות הנוטריונים	431
1. הדין.....	431
2. כללי.....	431
3. טפסים.....	432
3.1 אישור ביטול מסמך נוטריוני - טופס 11 - טופס ישן.....	432
3.2 אישור ביטול מסמך נוטריוני בהודעה בכתב - טופס 12 - טופס ישן.....	433
3.3 הודעה על ביטול מסמך נוטריוני - תיקון תשע"ט - טופס 14 - עברית.....	434

3.4 הודעה על ביטול מסמך נוטריוני - תיקון תשע"ט - טופס 14 - אנגלית	435
3.5 הודעה על ביטול מסמך נוטריוני - תיקון תשע"ט - טופס 14 - ערבית	436
4. הלכה למעשה - לפני תיקון תשע"ט	437
שער ו': אתיקה מקצועית	439
פרק א': כללי האתיקה בכללותם, לרבות הפיקוח על פעולות הנוטריון המעוגן בהן	439
פרק ב': שמירת כבוד המקצוע - סעיף 21 לחוק הנוטריונים	441
פרק ג': חובת נאמנות - סעיף 22 לחוק הנוטריונים	443
פרק ד': הסדרת פרסומת - סעיף 23 לחוק הנוטריונים	447
פרק ה': איסור שידול לשם השגת עבודה - סעיף 24 לחוק הנוטריונים	453
פרק ו': שימוש בתארים - סעיף 25 לחוק הנוטריונים	455
פרק ז': הגבלות על שותפות - סעיף 26 לחוק הנוטריונים	457
פרק ח': איסור עיסוק כשכיר - סעיף 27 לחוק הנוטריונים	459
פרק ט': סוד מקצועי - סעיף 28 לחוק הנוטריונים	461
פרק י': איסור השימוש בידיעה שנמסרה לנוטריון - סעיף 29 לחוק הנוטריונים	463
שער ז': ניהול ושמירת מסמכים	465
פרק א': ארכיון מרכזי - סעיף 30 לחוק הנוטריונים	465
פרק ב': ניהול ספרים - סעיף 31 לחוק הנוטריונים	467
פרק ג': תקנות בקשר לטיפול ועיון במסמכים - סעיפים 32 ו-33 לחוק הנוטריונים	469
פרק ד': כרטיס, פנקס חשבונות ומשרדו של הנוטריון - תקנות 24-26 לתקנות הנוטריונים	471
שער ח': שיפוט משמעותי	473
פרק א': עבירות משמעות - סעיף 34 לחוק הנוטריונים	473
1. כללי	473
2. תחולת דיני ההתיישנות על עבירה משמעותית על-פי חוק הנוטריונים ותקנותיו	474
3. אי-שיתוף פעולה עם הביקורת של משרד המשפטים	476
4. שיתוף בהכנסות עם מי שאינו נוטריון, ניהול סדרות מספרים כפולות, אישור מסמכים בלי חתימת הלקוח	476
5. אי-תשלום האגרה השנתית	477
6. זיהוי לא תקין של חותם, אימות חתימה שגוי, אי-בדיקת הכשרות של החותמים	478

7. אימות חתימה על יפוי-כוח כללי ובלתי-חוזר של לקוח לטובת בת זוגו של הנוטריון.....	478
8. אימות חתימה על יפוי-כוח לטובת אישתו ובנו של הנוטריון.....	479
9. האם יש הצדקה לערוך ביקורת נוטריונים לנוטריונים שאינם פעילים?.....	479
פרק ב': סמכות בית-הדין של לשכת עורכי-הדין; קובל; תחולת חוק הלשכה; צו חיפוש - סעיפים 35-38 לחוק הנוטריונים.....	483
פרק ג': אמצעי משמעת; אמצעי עזר; ערעור - סעיפים 39-41 לחוק הנוטריונים.....	485
פרק ד': השעיית נוטריון - סעיף 42 לחוק הנוטריונים.....	487
1. כללי.....	487
2. הגבלת העיסוק, הפקעתו או הגבלתו זמנית - עיקרון כללי.....	487
שער ט': סיום הכהונה והפסקתה - סעיפים 43 עד 44 לחוק הנוטריונים.....	491
פרק א': הדין.....	491
פרק ב': הלכה למעשה.....	493
שער י': אימות חתימת נוטריון - סעיף 45 לחוק הנוטריונים....	495
פרק א': הדין.....	495
פרק ב': הלכה למעשה.....	497
שער י"א: עניינים שונים.....	501
פרק א': תקנות בדבר שיעורי שכר ושירותים ואגרות - סעיף 46 לחוק הנוטריונים.....	501
פרק ב': סיוע לעבירה; התחזות; עשיית פעולה שיוחדה לנוטריון - סעיפים 47-49 לחוק הנוטריונים.....	503
פרק ג': מילוי מקום נוטריון; סמכויות נציגי המדינה - סעיפים 50 ו- 50א לחוק הנוטריונים.....	509
פרק ד': ביטולים; תיקון פקודת הראיות - סעיפים 51 ו- 52 לחוק הנוטריונים.....	513
פרק ה': תיקון חוק הירושה - הוראות מעבר - סעיפים 53 ו- 54 לחוק הנוטריונים.....	515
פרק ו': האם ראוי להחיל את עקרון החסיון, גם על דברים שהוחלפו בין נוטריון ללקוחו, במהלך מתן שירות נוטריוני על-פי החוק.....	517
פרק ז': תמציות הלכה.....	519

1. סעיף 19 לחוק - הדרישות הצורניות נולדו איפוא על-מנת להבטיח את אותו חוסן שחוק הנוטריונים מעניק לעבודת הנוטריון ולמסמכים המוציא תחת ידו. הקפדה דווקנית על כללים אלה היא המבטיחה את האמון שנותנים הציבור והדין בחוסן המסמך. הימנעות מעמידה בכללים, מורידה לטמיון אמון זה ופותחת פתח לבחינת עבודת הנוטריון תחת זכוכית מגדלת.....519

2. לאור אופן עריכת הצוואה - מאחר שלא נטען דבר לגבי עמידה בהוראות החלות על עריכת צוואה בפני רשות ולאור החזקה הנלמדת מסעיף 19 לחוק האמור - הנטל המוטל על המתנגדים לצוואות המנוח מוגבר וכבד.....519

3. סעיף 19 לחוק הנוטריונים קובע חזקה ראייתית באשר לנכונות האמור באישור של נוטריון שניתן לפי החוק 519

4. מסמך אימות החתימה המצורף לייפוי הכוח הנוטריוני הוא בעל חשיבות רבה. המסמך מקים חזקה שלפיה החותם, שחתימתו אומתה על-ידי הנוטריון, הוא אכן זה שחתם על ייפוי הכוח.....520

5. סעיף 20(א) לחוק הנוטריונים, אליו מפנה הנתבע 3 בסיכומיו, אף הוא אינו מחייב מתן יפוי כוח בכתב לשם התקשרות בעסקת מקרקעין. סעיף זה מתייחס ל"יפוי כוח לביצוע עסקאות במקרקעין הטעונות רישום במרשם המקרקעין" וקובע כי לא יהיה תוקף ליפוי הכוח אלא אם ערך אותו נוטריון או אימת את החתימות שעליו. הוראה זו מתייחסת, אם-כן, לייפוי כוח הנדרש לביצוע עסקת המקרקעין. היא אינה מתייחסת ליפוי כוח המאפשר לשלוח להתקשר בשמו של השולח בהסכם הרכישה.....521

6. מסמך שמתיימר להיות "העתק מתאים למקור" של צו ירושה יכול להיות שווה ערך לצו המקורי רק אם הוא מאושר ומאומת כדן על-ידי נוטריון, כאמור בסעיף 19 לחוק הנוטריונים. אישורו של נוטריון כי העתק המסמך שאומת על-ידו נאמן למקור, ניתן רק אחרי שהמקור הוצג לפני הנוטריון והלה השווה אותו להעתק ומצאם זהים. הפרת סטנדרט זה על-ידי הנוטריון מהווה התנהלות אסורה לפי חוק הנוטריונים. לא למותר לציין בהקשר זה, כי חותמת של עורך-דין "העתק מתאים למקור" וחתימתו, אינן מקיימות דרישה זו ואין להן מעמד חוקי של אישור ואימות נוטריוני לענייננו - זאת, כפי שמצויין במפורש בסעיף 1.1.3 לנהלי רישום והסדר מקרקעין.....521

7. החריג בסעיף 91 לחוק לשכת עורכי-הדין נוגע לפעולות שיש להן קשר לשירות המקצועי שנותן עורך-דין ללקוחו, ואשר בהתקיים יתר התנאים הקבועים בסעיף מאפשרים את הסטיה מהדרישה בסעיף 20 לחוק הנוטריונים, אלא שספק אם מתן ייפוי כוח לעורך-דין כיופה כוח, כשעורך-הדין עצמו הוא הנהנה על-פי ייפוי הכוח (או מי שלפקודתו) נכנס תחת החריג שבסעיף 91, שכן הוראת הסעיף מתייחסת לפעולות הקשורות לשירותו המקצועי של עורך-הדין כלפי לקוחו בלבד, ולא כאשר עורך-הדין הוא הנהנה..... 522

8. חזקת התקינות - בהתאם לסעיף 19 לחוק הנוטריונים אישורו של נוטריון מהווה ראיה מספקת בהליך משפט, ללא צורך בראיה נוספת, לדברי הנוטריון ולמעשיו ולדברי אחרים ולמעשיהם שאמרו או עשו בפניו, הכל כאמור באישור. מסמך נוטריוני שאינו מקיים את הדרישות הצורניות אינו בטל באופן אוטומטי, אך חזקת התקינות הראייתית העומדת לו נסתרת, ונטל ההוכחה לאמיתותו ולתוקפו עובר אל הצד המבקש להסתמך עליו..... 522

9. כידוע, על-פי חוק הירושה מוטל נטל השכנוע על המתנגד לקיום הצוואה ועליו להוכיח כי הצוואה אינה ביטוי לרצונו האמיתי והחופשי של המצווה. הדברים נכונים בפרט מקום בו מדובר בצוואה שנערכה בפני רשות, כבענייננו, שכן בהתאם להוראת סעיף 22(ו) לחוק הירושה מהווה צוואה שנעשתה בפני רשות ראיה לכאורה לכך ש"האדם הנקוב בה כמצווה עשה את הצוואה ושנעשתה ביום ובמקום הנקובים בה כיום העשייה ומקומה". כאשר הצוואה נערכת בפני נוטריון, אשר דינו בהתאם להוראת סעיף 22(ז) לחוק הירושה כדין שופט, היא נהנית אף מהחזקה הראייתית הקבועה בסעיף 19 לחוק הנוטריונים, באשר לנכונות האמור באישור של נוטריון אשר ניתן לפי החוק האמור..... 523

10. גרסה זו של עדילה תמוהה על פניה. ראשית, היא איננה תואמת את סמכויותיו של הנוטריון לפי חוק הנוטריונים. סעיף 11 לחוק הנוטריונים, קובע כי "לא יאמת נוטריון חתימתו של אדם על מסמך אלא אם החותם עמד לפניו, זוהה וחתם בפניו על המסמך". ולא כך עשה לפי עדותו. שנית, תמוה מדוע לכל הפחות לא שמר עדילה את אותן "פתקאות" שטען כי ביקש מהצדדים להסכם לחתום עליהן על-מנת לזהות את חתימותיהם. שלישיית, כאמור, נראה כי לא זיהה את מחמוד באמצעות דרכון אלא לכל היותר צילום דרכון שהיה ברשותו. משכך, נראה שלא נעשה ניסיון אמיתי לזהות את החותמים, וודאי שחתימותיהם לא אומתו כנדרש. למעשה לאחר שמיעת עדותו של עדילה ספק בעיני אם אכן פגש פיסית את אותו מחמוד וזיהה אותו כנדרש. ממילא ברי כי לא אימת חתימתו וכי אותו מחמוד לא חתם בפניו על ההסכם..... 524

שער י"ב: אישור נוטריוני אלקטרוני 525

פרק א': כללי 525

527	פרק ב': הדין
527.....	1. הגדרות - תקנה 1 לתקנות הנוטריונים
527.....	2. הטופס והשפות - תקנה 9 לתקנות הנוטריונים
528.....	3. אישור נוטריוני אלקטרוני - תקנה 19א לתקנות הנוטריונים
528.....	4. כרטיס - תקנה 24 לתקנות הנוטריונים
529.....	5. מערכת ארכיב אלקטרונית - תקנה 26א לתקנות הנוטריונים
529.....	6. תחולה
	פרק ג': הנחיות לעריכת אישור נוטריוני ותיעוד פעולות נוטריוניות באופן
531	אלקטרוני